

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר ואתחנן לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. **"ואתחנן אל ה', בעת ההיא לאמר"** (דברים ג, כג).

אמרו חז"ל (דברים ובה כ, ו) אמר רבי עזריה לאמר לדורות שיהיו מתפללים בעת צרה [ואע"פ שנראה שהמצב קשה מאד - אל יאוש!] שהרי משה אע"פ שנאמר לו (להלן פסוק כז) לא תעבור את הירדן, התחיל מתחנן. עוד אמרו חז"ל (מדרש תהלים פי"ח כב) מהו "ואתחנן" מלמד שהרבה תחנונים כנגד מלאכי השרת, כתיב הכא 'ואתחנן', וכתיב התם (יהזקאל א, ז) ורגליהם רגל ישרה [ואתחנן] גימטריא חמש מאות וחמש עשרה, וכן 'ישרה' גימטריא חמש מאות חמש עשרה]. וכן איתא כאן בילקוט ראובני בשם מדרש פליאה שהמלאכים מתפללים בכל יום תקט"ו תפילות כמנין 'ישרה', ומזהם למד משה. וכיוצא בזה איתא

הוא שבאמת יש להתחזק בתפילה שוב ושוב בבחי' (שם כז, יד) קוה אל ה', חזק ויאמץ לך, וקוה אל ה' היינו אע"פ שעדיין לא צמחה ולא נעשית בפועל הישועה - יש להתחזק באמונה ובטחון ותפילה. ואכן כל אחד צריך להתחזק בכל הכוחות להיות בר הכי, אבל אם ח"ו בפועל זה לא קורה, אזי לפעמים עדיף להפסיק להתפלל [ולא להישבר לגמרי, ולהתרסק וליפול ל...], וכן בכמה הזדמנויות אמרתי לאנשים "לעת עתה תפסיק להתפלל יותר על ענין זה, כבר התפללת מספיק!" והוא מהסיבה הנ"ל. וז"ל השולחן ערוך (אוי"ח סי' תקע, ט"ז) בכל יום תענית שגזרו על הצבור מפני הצרות, ב"ד והזקנים יושבים בבית הכנסת ובודקים על מעשה אנשי העיר ומסירים המכשולים של עבירות... ומתוודים וזוקקים כפי כוחם עכ"ל. וכן כל אחד צריך לבדוק ולפשפש במעשיו ולחזור בתשובה ולהתחזק ולהתקרב לה'. וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים. (תהלים פד, יב).

"תתן אמת ליעקב חסד לאברהם"

הענין הוא, כי אנו רואין בחוש תקף פשארם רוצה לילך בדרך הישרה, מתעוררין עליו דינים. והתקרא הוא להפך. אה, כי יש שני מיני יראה, יראת העניש ויראת הרוממות. יראת העניש נקרא צדק, ויראת הרוממות נקרא אמונה. כי מחמת שהוא מאמין באמונה שלמה שישם יתברך הוא רב ושלט עקרא ושרשא דכל עלמין, הוא ירא ממנו. וידוע הוא, כי אי אפשר לבוא לאמונה רק על ידי יראת העניש. כי מחמת שהוא ירא מהעניש, מאמין שישם יתברך הוא תקוף, ובעל היכולת ובעל הכחות בלבם, ומזה בא לאמונה יותר גדולה. נמצא, תקף פשרוצה לילך בדרך הישרה, צריך להיות לו יראה הנקרא צדק. ובצדק כתיב (תהלים ט): "והוא יושפט תבל בצדק", לפיכך מתעוררין עליו דינים. אך פשאר אל האמת, הינו אל היראה הנקרא אמונה, אז כל הדינים נמתקין בשרשן.

(ליקו"מ פז)

במדרש רבה, פ' חאת הברכה, פי"א ין ומנין שהתפלל משה באותו הפרק תקט"ו פעמים? שנאמר ואתחנן אל ה' בעת ההיא, ואתחנן גימטריא הכי הוי. [נראה בבעל הטורים ששיר"ה גימטריא תקטו, ואמר לפניו שירה שישמע תפילותו]. והנה איתא שאלו משה רבינו היה מוסיף ומתפלל עוד תפילה אחת בודדת, על דבר בקשתו, אכן היה פועל בתפילותו. ואע"פ שהדברים נראים כסותרים, יש לומר שהוזהר שאע"פ שהמצב קשה וקרוב ליאוש, הרבה מתחזקים לא להתיאש ומתפללים בכל לבם ובכל כוחם, וכ"ז הוא בהתחזקותם בהתחלה, אבל במשך הזמן ועם ריבוי התפילות שלא פעלו כרצונו (אע"פ שמתמא הועילו לדברים אחרים שהרי כל תפילה פועלת את פעולתה הטובה) אזי רוחו נופל ומרפה מלהמשיך לבקש, כי אומר בלבו הרי התפללתי עם כל הכוונה וכל הכוחות וכי ולא פעלתי! אבל באמת הכריז רבינו הקדוש ז"ל בקול גדול

שמעון יוסף הכהן ויוזפלד

מדרש

ד"א בעת ההיא לאמר מהו לאמר א"ר עזריה לאמר לדורות שיהיו מתפללין בשעת הצרה שהרי משה אע"פ שנא' לו (דברים ג) לא תעבור את הירדן הזה התחיל מתחנן. ד"א מהו לאמר א"ר עקיבא אמר משה רבש"ע השיבני על דברי אם אני נכנס לא"י אם איני נכנס. ד"א מהו לאמר אמר לפניו רבש"ע תכתב חטייה שלי לדורות א"ר שמואל למה הדבר דומה למלך שגור ואמר כל מי שילקט ויאכל מפירות שביעית מחזירין אותו בקומפין הלכה אשה אחת ולקטה ואכלה התחילו לחזר אותה בקומפין אמרה לו אדוני המלך בבקשה ממך יתלו הפגין הללו בצוארי שלא יהו בני המדינה אומרים נמצא בה דבר כשפים או דבר ניאוף ומתוך שהן רואים את הפגים בצוארי יודעים שבשבילן אני

מחזרת בקומפין כך אמר משה רבש"ע תכתב חטייה שלי לדורות שלא יהיו ישראל אומרים זייף משה בתורה או אמר דבר שלא נצטווה וידעו שלא היה אלא על המים הרי בעת ההיא לאמר. (דברים ובה א, ט)

אל אור אינסוף ואל התכלית

אחרי ה' אלקיכם תלכו ואתו תיטאו ואת מצותיו תשמרו וקולו תשמעו ואתו תעבדו ובו תבקו (דברים יג, ה): ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים בלבכם היום (דברים ד, ז): דבקה נפשי אחרך בי תמכה ימיניך (תהלים סג, ט). כל-אדם יכול לסתם עיניו בהזקה ולבטל עצמו בתכלית הבטול אל אור אינסוף איזה שעה, ועל-ידי-זה יתבטלו ממנו כל היסורים והצרות. רחמנא לצלן. (הלכות נטילת ידים שחרית, הלכה ד, אות ג)

שאסור להתיאש, ואין שום יאוש בעולם כלל (לקו"מ ח"ב כד; חיי"מ), כי אצל השי"ת הכל אפשרי, והכל תלוי ברצונו. וזה לא חכמה להתיאש ולהיות מתוסכל ובחלישות הדעת ובעצבות ובדכאון תוהה ובוהה אלא כל זמן שאפשר לפעול פועלים ומנסים בכל דרך אפשרית ובכל הכוחות ובתקוה (ואם ח"ו גזרה הגזירה סופית בפועל, אזי מקבלים מיד את הדין באמונה ובשמחה [כן כן בשמחה זה לא טעות, וכן נפסק בשולחן ערוך אורח חיים סי' רכב ס"ג ח"ל חייב אדם לברך על הרעה בדעת שלימה (כלומר ביישוב הדעת) ובנפש חפוצה (היינו להתרצות ולהתבטל לרצון ה'), ולקבל רצון ה' באהבה) כדרך שמברך על הטובה, כי [קבלת] הרעה לעובדי ה' [היא עבודת ה'] היא שמחתם!!! וטובתם, כיון שמקבל מאהבה מה שגור עליו השם. נמצא: שבקבל רעה זו - הוא עובר את ה', שהיא שמחה לו!!!. והנה מה שמשה רבינו לא התפלל עוד תפילה - הוא מסוד ה' ליראו (ע' תהלים כה, יד), אבל מה שנוגע לנו

סוד הברזל

"אתה החלום להראות את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורותיך" וגלית אלהותך ומלכותך עלינו, כי הוצאתנו ממצרים, ופדינו מתקף גלותם מתוך כור הברזל, מעמקי הקלפות והוצאת אותנו מנוץ שער טומאה, והכנסת אותנו בנוץ שער קדש ועשיית נסים ונפלאות במצרים ועל ים סוף, ושברת והכנעת כל אילי מצרים, ושדדת המערכות ושנית הטבע ועקרת ובטלת כל מיני כפירות וכל מיני אמונות כזביות של פרעה ומצרים, שרצו שישתקעו בני ישראל ביניהם, חס ושלום, שיתגברו על ישראל, חס ושלום, במיני כפירות ואמונות כזביות שלהם, אשר זה היה תקף גלותם ואתה ברחמיך הרבים לא עזבת אותנו ביניהם, ומתרת להוציא אותנו מתוכם, והכנעת ושברת ועקרת כל מיני כפירות שלהם על ידי הנסים והמופתים הגדולים והנוראים שעשית בהם וגלית אלהותך ואדנותך לכל באי עולם, ומאז נדבקו ישראל בך לעולם, והאמינו ביהוה ובמשה עבדו בן ברחמיך הרבים תוכנו להאמין בך ובצדיקיך האמתיים תמיד, באמונה שלמה ונקזה ונקובה.

(ליקוטי תפילות תפילה ז סג)

להתחזק עד אין קץ

ואי אפשר לציר הרמזים שרמז לנו בתנועותיו הקדושים איך להתחזק עד אין קץ ותכלית והתפאר בעצמו שהוא עתה בשמחה גדולה ואמר שהוא ביראה ובשמחה ואמר בלשון אשכנז: 'איך בין היינט פרום פריילך, ולציר ולבאר החן האמת והיפי והפאר והקדש והיראה והשמחה של אותו השבת לא יספיק כל עזרות אילי נביות לבאר.

ואז ראינו ישועת ה' ונפלאותיו ונוראותיו העצומים שהוא חומל על עמו ישראל בכל עת שמתוך העלמה והסתרה בואת נהיפה לרצון פנה שבתחלה לא היה יודע כלל באמת, ומתוך אינו יודע פנה בא לידי התגלות פנה ואם באמת אין אנו יודעין כלל בענינו הקדוש בפרט בענין האינו יודע שלו שהוא ענין עמוק ונסתר מאד, ואמר בעצמו שהאינו יודע שלו הוא חדוש יותר מידעה שלו כפבאר במקום אחר, אך אף-על-פי-כן בפנה שמתוך צדך בדתנו ראינו אז נפלאות ונוראות אשר אי אפשר לבאר ולספר והעקר מה שראינו ישועת ה' מה שהמל עלינו ברחמי הפשוטים וגלה לנו דברים האלה, שהיו מחיין אותנו ומחזקין אותנו מאד מאד בלי שעור וערך את כל אחד ואחד מהיושבים שם וכל אחד נדמה לו שעמו לבד הוא מדבר ושאלו לבד מגיעים כל הדברים האלה וגם בחסדו הגדול כבר זכינו להחיות עם רב עם הדברים האלה ועדין דבריו חיים וקמים ונאמנים ונחמדים לעד ומחיין נפשות הרבה מה אדבר, חסדו גבר עלינו ואמת ה' לעולם.

(שבחי הר"ן ושחות הר"ן אות קנג)

הארות על מאמר "אנכי" (בסימן ד)

כשארם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא. ומזה ילפינו וכן השכל הישר מחייב להודות תמיד להשי"ת על חסדו ואמיתו שגומל לעמו תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, ובפרט כשחסדו מתגלה לעינינו וע"כ אין לאדם להצטער משום מאורע שעובר עליו בהאי עלמא, כי תמיד בלי יוצא מן הכלל הענין ההוא הוא לטובתו, אם לטובתו הרוחנית והנצחית, אם לטובתו הגשמית, ואע"פ שבשעת מעשה עולם חושך בעדו זהו רק מחמת קטנות דעתו והשגתו אבל לאמיתו של דבר הכל לטובתו, שזה בחי' משחז"ל (נדה לא.) דרש רב יוסף מאי דכתיב (ישעיה יב) אורך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני, במה הכתוב מדבר, בשני בני אדם שיצאו לסחורה ישב לו קוץ לאחד מהן התחיל מחרף ומגרף, לימים שמע שטבעה ספינתו של חברו בים התחיל מודה ומשבח, לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני, וכמ"ש חז"ל (ברכות סב.) רבי אלעזר על לבית הכסא, אתה הוא פרסאה דחקה, קם ר' אלעזר ונפק, אתה דרקונא שמטיה לכרכשיה, קרי עלי' רבי אלעזר, ואתן אדם תחתיך (ישעיה מג.) אל תיקרי אדם אלא אדום. נמצאנו למידין שאנו מלומדים בנסים בכל עת, ואע"פ שאמרו חז"ל (פסחים נ.) לאו כל יומא מתרחיש ניסא, ואמרו (ברכות כ.) מאי שנא אנן דלא מתרחיש לן ניסא, היינו דוקא ניסים גלויים, אבל ניסים נסתרים הן לחמנו ומנת חלקנו יום יום, הן הניסים הקבועים, וכמשחז"ל (שמו"ר כד, א) בא וראה כמה נסים עושה הקב"ה עם האדם והוא אינו יודע שאילולא ה' אוכל פת כשהיא חיה (פי' כמות שהיא מבלי ללעוס אותה ברוק כדי לרככה) היתה יורדת בתוך מעיו ומשרתת אותו, אלא ברא הקב"ה מעין בתוך גרגרתו שהוא מוריד את הפת בשלום, וכמ"ש (ברכות ו.) תניא אבא בנימין אומר אלמלי נתנה רשות לעין לראות אין כל בריא יכולה לעמוד מפני המזיקין, אמר אביי אינהו נפשי מינן וקיימי עלן כי כסלא לאוגיא, אמר רב הונא כל חד וחד מינן אלפא משמאליה ורבתא מימינייה, שכל זה בחי' הנסים הקבועים, לכל חי, והן הנסים שעושה השי"ת עם כל יחיד ויחיד לפי דרכו.

תיקון הכללי

לאסור שריו בנפשו (תהלים קה, כב).

פשוטו, שהשרים חיבבו את יוסף ונאסרו ונקשרו אליו. וי"ל א"ת "שריו" אלא שריו, שהתחזק ע"י ששר שירים שמחים ושרי דביקות בה, והוא דבר גדול כנודע, ומחזק את הנפש והמצב רוח. א"נ "שרו" כתיב, וכאן יש רמז להתקשרות לצדיקים, וכן לנוסח דידן - "הריני מקשר א"ע עם כל הצדיקים (ש"ר)..." (ובפרט (ש"ר) הרי קרי וכתוב (עי' תהלים עם פירוש "צוהר לתיבה"). כי התקשרות לצדיקים הוא היסוד שהכל תלוי בו: חזקנו יחכם. תרגום יונתן: "ומן סבוי אתחכם". ולפי פשוטו הכוונה שהתחכם יותר מהזקנים. ויש גם לפרש - שמהזקנים יתחכם, עי"ז ששימש אותם ולמד מהם: והנה זקנים כולל חכמים וכולל זקנים שיש בהם הרבה חכמת חיים לפחות והרבה נסיון חיים וכו', ואת שניהם כולל. ועיקר הסיבה שיוסף זכה לכך, כי ענינו ה' שמירת הברית, שמירת המוחין, שע"ז המוחים לא פגומים והם בשלימות, וממילא מתחכם ביותר. (מתוך הספר "שי למורא")

עיניכם הרואות

וכלל הדבר שהתורה נקראת עדות שמעידת על מציאותו ואחדותו וממשלתו ית' וית'. גדולים מעשי ה' דרושים לכל חפציהם שע"י נפלאות חידושי ודרושי התורה שהם דרושים לכל חפציהם בשכליות נפלאים ונוראים ונשגבים כאלה עי"ז הכל רואים כי גדולים מעשי ה'. כי כל בעלי אמת יודו ויעידו כי יד ה' עשתה זאת.

כ"ש והלוחות מעשה אלקים המה וכו' וזה שאמר משה לא את בניכם כי עיניכם הרואות את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה. וקאי על כל הדורות עד הסוף. היינו כי אינו מדבר עם הבנים קטנים שמוחן עדיין בקטנות ולא נפקחו עיניהם לראות האמת עין בעין. כי עיניכם הרואות את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה. כי יודע ומבין האמת שאי אפשר לבדות מלב ח"ו כל אלו הנפלאות והמעשיות והחידושים וכל הנוראות שעשה עמנו וגילה לנו מיום מתן תורה ע"י משה רבינו עד היום הזה כי אם מעשה ה' המה. (ליקו"ה ח"ו"מ הל' עדות ה"ד אות ב)

לעילוי נשמת
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
תנצבה.
נתן וצרינה בלאוואר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

לתרומות, הקדשה/מסירת שמות לזכרה
050 - 4161022
לקבלת העלון השבועי למייל צרו קשר במייל
netzah.meir@gmail.com

מכתבים על פרישת השבוע
מאת הר"ח שמעון יוסף הכהן ויונפלד שליט"א

הדו"ש!
לרכישת הספר - 054-84 96548

לעילוי נשמת
שלמה בן אברהם חיון ז"ל
י"ז מנחם אב
יריב בן מניח
חזרה בתשובה שלמה